

Handläggare
Christer Edvardsson
Telefon: 08-508 28 977**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2016-12-13 p

Markundersökning av badplatser i Stockholms stad

Redovisning av genomförd undersökning

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna rapporten "Översiktlig miljöteknisk markundersökning, badplatser i Stockholm"
2. Överlämna rapporten till berörda stadsdelsförvaltningar

Gunnar Söderholm
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Stockholms stad har en lång industrihistoria. Inom områden som idag nyttjas som bostadskvarter, parker och för andra fritidsändamål kan det tidigare ha bedrivits industriell verksamhet. Fyllnadsmassor, som kan vara förorenade, påträffas också i många områden.

Sommaren 2015 publicerade SVT en lista över badplatser som är belägna inom 500 meter från områden som är betecknade som klass 1 eller 2 enligt MIFO-metodiken. SVT-materialet följdes av artiklar i såväl riks- som lokalpress. Miljöförvaltningen fick också ett antal frågor med anledning av SVT-publiceringen.

MIFO-metodiken bygger på att man i flera steg identifierar och klassar potentiellt förorenade områden. Detta betyder då att ett identifierat potentiellt förorenat område, inte behöver vara förorenat i praktiken eller komma att kräva efterbehandlingsåtgärder. Förvaltningens svar, till de som ställde frågor under sommaren 2015, var därför att det inte fanns något underlag som visade att stadens badplatser skulle vara förorenade.

Uppmärksamheten kring badplatserna och det faktum att det saknades sammanställda data kring föroreningssituationen vid

länets badplatser föranledde att Miljösamverkan Stockholms län startade ett projekt benämnt ” Inventering över undersökning och åtgärder av badplatser”. En rad av länets kommuner, däribland Stockholm, har deltagit i projektet.

För att ta reda på om stadens badplatser idag är förorenade av tidigare verksamheter eller ditlagda fyllnadsmassor, beställde miljöförvaltningen en undersökning av ytlig jord på 19 badplatser under våren/försommaren 2016. I bilagda rapport framgår vilka badplatser som ingått i undersökningen. Tidigare undersökta bad, badplatser inom exploateringsområden liksom brygg- och klippbad ingick inte i undersökningen. Urvalet gjordes i samråd med stadsdelsförvaltningarna och analysresultaten har kommunicerats med stadsdelarna under hand.

Undersökningen är översiktlig och omfattar två samlingsprover per badplats, där varje samlingsprov utgörs av ytlig jord från fem närliggande punkter som blandats till ett gemensamt prov. Samlingsproven har analyserats med avseende på ett stort antal parametrar som metaller, PAH (polycykliska aromatiska kolväten) och bekämpningsmedel. Vid tre av badplatserna har även djupare jordlager provtagits.

Analysresultaten har jämförts såväl med Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig (KM) och mindre känslig markanvändning (MKM) som med de värden som togs fram vid undersökningen av stadens parkmark, PRV. Grunden för PRV är Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning, KM, men då exponeringsvägar som intag av egenodlade grönsaker eller eget brunnsvatten inte är aktuella i detta sammanhang har en modifiering av riktvärdena gjorts.

Föroreningar har påträffats i jord i halter som överstiger de plats-specifika riktvärdena, som tagits fram för parkmark i Stockholm, på sju av 19 badplatser. Inom ytterligare sex badplatser påträffades föroreningar i halter över generella riktvärden för känslig markanvändning (KM). Vid resterande sex badplatser var föroreningshalterna under riktvärdena.

I undersökningen är förhöjda föroreningshalter av bly den vanligaste. Blyföroreningen är vanlig i stadsmiljö och beror bland annat på nedfall av luftburna partiklar från gator. Långvarig exponering via intag av jord kan innebära hälsorisker.

För de badplatser där inga föroreningsnivåer över PRV påträffats – liksom för de bad där enstaka prover överstigit PRV- föreslås inga ytterligare undersökningar eller åtgärder så länge markanvändningen är oförändrad.

För de sju badplatser där föroreningshalter över de platsspecifika värdena för parkmark påträffats ska kompletterande provtagning och fördjupad riskbedömning genomföras.

Sammanfattningen av rapporten, liksom resultaten för de aktuella baden inom aktuell stadsdel, delges stadsdelsförvaltningarna. Miljöförvaltningen kommer att bistå stadsdelarna och övriga berörda i det fortsatta åtgärdsarbetet.

Slut

Bilagor

Sammanfattning av rapporten ”Översiktliga miljötekniska markundersökningar Stockholms badplatser”